TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. spalio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Valstybės pagalba — Aliuminio gamyba — Sutartimi nustatytas lengvatinis elektros tarifas — Sprendimas, kuriuo pagalba pripažįstama suderinama su vidaus rinka — Sutarties nutraukimas — Sutarties nutraukimo pasekmių sustabdymas teismo sprendimu — Sprendimas, kuriuo pagalba pripažinta neteisėta — SESV 108 straipsnio 3 dalis — Sąvokos „esama pagalba“ ir „nauja pagalba“ — Atskyrimas“

Byloje C-590/14 P

dėl 2014 m. gruodžio 18 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI), įsteigta Atėnuose (Graikija), atstovaujama advokato E. Bourtzalas ir *dikigoroi* E. Salaka, C. Synodinos, C. Tagaras ir A. Oikonomou,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Alouminion tis Ellados VEAE, buvusiai *Alouminion AE*, įsteigtai Maroussi (Graikija), atstovaujamai *dikigoroi* G. Dellis, N. Korogiannakis, E. Chrysafis, D. Diakopoulos ir N. Keramidas,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

Europos Komisijai, atstovaujamai É. Gippini Fournier ir A. Bouchagiar,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Borg Barthet, teisėjai E. Levits ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Wathelet,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: graikų.

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu *Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)* prašo panaikinti 2014 m. spalio 8 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Alouminion / Komisija* (T-542/11, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2014:859), kuriuo šis teismas panaikino 2011 m. liepos 13 d. Komisijos sprendimą 2012/339/ES dėl valstybės pagalbos SA.26117 – C 2/10 (ex NN 62/09), kurią Graikija suteikė *Aluminium of Greece SA* (OL L 166, 2012, p. 83, toliau – ginčijamas sprendimas).

Faktinės bylos aplinkybės

2 1960 m. *Alouminion tis Ellados AE* (toliau – AtE), kurios veiklą aliuminio gamybos Graikijoje srityje perėmė *Alouminion AE* ir *Alouminion tis Ellados VEAE* (toliau – *Alouminion*) atitinkamai 2007 m. liepos mėn. ir 2015 m. gegužės mėn., sudarė sutartį (toliau – 1960 m. sutartis) su valstybine elektros energijos įmone DEI, pagal kurią jai buvo nustatytas lengvatinis elektros tiekimo tarifas.

3 1960 m. sutarties 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad numatoma sutartį automatiškai pratęsti vienas po kito einantiems penkerių metų laikotarpiams, nebent kuri nors šalis ją nutrauktų, prieš dvejus metus pranešusi apie ketinimą nutraukti kitai šaliai registruotu laišku, kartu reikalaudama patvirtinti, kad adresatas laišką gavo.

4 Pagal AtE susitarimą su Graikijos valstybe, įformintą 1969 m. įstatyminiu dekretu, 1960 m. sutartis turėjo baigti galioti 2006 m. kovo 31 d., nebent būtų pratęsta, kaip tai numatyta jos sąlygose.

5 1992 m. sausio 23 d. sprendime Europos Komisija nusprendė, kad AtE nustatytas lengvatinis tarifas yra su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba.

6 2004 m. vasario mėn. įmonė DEI pranešė AtE apie savo ketinimą nutraukti 1960 m. sutartį ir, remdamasi sutarties sąlygomis, nustojo jai taikyti lengvatinį tarifą nuo 2006 m. balandžio 1 d.

7 AtE apskundė sutarties nutraukimą kompetentinguose nacionaliniuose teismuose.

8 2007 m. sausio 5 d. nutartimi (toliau – pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių) *Monomeles Protodikeio Athinon* (Atėnų vienanaris pirmosios instancijos teismas, Graikija), taikydamas laikinąsias apsaugos priemones, laikinai ir *ex nunc* sustabdė minėtos sutarties nutraukimo padarinius. Teismas manė, kad šis nutraukimas neatitinka 1960 m. sutarties sąlygų ir taikytinų nacionalinės teisės aktų.

9 Pirmąją nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių DEI užginčijo *Polymeles Protodikeio Athinon* (Atėnų daugianariame pirmosios instancijos teisme, Graikija); šis teismas, spręsdamas dėl laikinųjų apsaugos priemonių, 2008 m. kovo 6 d. nutartimi *ex nunc* patenkino jos prašymą nutraukti 1960 m. sutartį ir nebetaikyti lengvatinio tarifo.

10 Taigi laikotarpiu nuo 2007 m. sausio 5 d. iki 2008 m. kovo 6 d. (toliau – nagrinėjamas laikotarpis) AtE, o paskui *Alouminion* toliau buvo taikomas lengvatinis tarifas.

11 2008 m. liepos mėn. Komisijai buvo pateikti skundai. 2010 m. sausio 27 d. raštu ji pranešė Graikijos Respublikai apie savo sprendimą pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą ir nurodė, kad per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo dienos suinteresuotosios šalys gali pateikti savo pastabas.

12 Šis sprendimas paskelbtas 2010 m. balandžio 16 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 96, 2010, p. 7).

13 Tame sprendime Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar lengvatinis tarifas, kurį nagrinėjamu laikotarpiu įmonė DEI taikė AtE, o paskui – *Alouminion*, buvo to paties lygio kaip tarifas, taikomas kitiems dideliems aukštos įtampos elektros energijos pramonės vartotojams, nes lengvatinio tarifo taikymas turėjo pasibaigti 2006 m. kovo 31 d., tačiau buvo pratęstas pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

14 Graikijos Respublika, *Alouminion* ir DEI Komisijai atsiuntė atitinkamas savo pastabas.

15 Ginčijamame sprendime Komisija padarė išvadą, kad Graikijos Respublika, nagrinėjamu laikotarpiu taikydama lengvatinį tarifą, neteisėtai suteikė AtE ir *Alouminion* 17,4 mln. EUR valstybės pagalbą. Kadangi ši pagalba buvo suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, taigi buvo nesuderinama su vidaus rinka, Komisija nurodė Graikijos Respublikai ją susigrąžinti iš *Alouminion*.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

16 Pareiškimu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2011 m. spalio 6 d., *Alouminion* pareiškė ieškinį, kuriuo reikalavo panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

17 *Alouminion* savo ieškinį grindė dešimt pagrindų, kuriais ji ginčijo visų pirma nagrinėjamos priemonės pripažinimą nauja pagalba, subsidiariai – lengvatinio tarifo pripažinimą valstybės pagalba ir taip pat subsidiariai – pareigą susigrąžinti naują pagalbą, suteiktą dėl nagrinėjamos priemonės.

18 Bendrasis Teismas pripažino pagrįstu pirmąjį ieškinio pagrindą ir panaikino ginčijamą sprendimą nenuspręsdamas dėl kitų šio ieškinio pagrindų.

Dėl apeliacinio skundo

Dėl priimtinumo

Šalių argumentai

19 *Alouminion* mano, kad šis apeliacinis skundas nepriimtinas.

20 DEI primena, kad pirmojoje instancijoje Bendrasis Teismas patenkino jos prašymą leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad pirmojoje instancijoje įstojusios į bylą šalys apeliacinį skundą gali paduoti, jei Bendrojo Teismo sprendimas joms turi tiesioginės įtakos.

21 DEI teigia, kad vykdydama ginčijamą sprendimą ji susigrąžino nagrinėjamą valstybės pagalbą su palūkanomis, t. y. 21 276 766,43 EUR. Kadangi ginčijamas sprendimas skundžiamu sprendimu buvo panaikintas, nebeliko šio susigrąžinimo teisinio pagrindo.

22 DEI tvirtina, kad ji gali privalėti grąžinti susigrąžintą sumą ir kad todėl, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, laikytina, kad skundžiamas sprendimas turi jai tiesioginės įtakos.

Teisingumo Teismo vertinimas

23 Reikia priminti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį įstojusios į bylą šalys, išskyrus valstybes nares ir Sąjungos institucijas, apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo gali paduoti tik tais atvejais, kai tas sprendimas joms turi tiesioginės įtakos.

24 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad turi būti laikoma, jog apeliantui, kuris gali privalėti sugrąžinti tam tikrą sumą vykdydamas Bendrojo Teismo sprendimą, tas sprendimas turi tiesioginės įtakos (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Falck et Acciaierie di Bolzano / Komisija*, C-74/00 P ir C-75/00 P, EU:C:2002:524, 46–58 punktus ir 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *International Power ir kt. / NALOO*, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P ir C-180/01 P, EU:C:2003:534, 52 ir 53 punktus).

25 Nagrinėjamu atveju vykdydama skundžiamą sprendimą DEI turi sugrąžinti sumą, kurią ji susigrąžino pagal ginčijamą sprendimą, t. y. 21 276 766,43 EUR, ir kuri atitinka lengvatinio elektros energijos tiekimo tarifo, kuris nepagrįstai buvo taikomas *Alouminion*, ir įprasto tarifo skirtumą.

26 Vadinasi, skundžiamas sprendimas turi tiesioginės įtakos DEI ekonominei padėčiai, kaip numatyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnyje. Todėl apeliacinis skundas yra priimtinas.

Dėl esmės

27 Grįsdama savo apeliacinį skundą DEI remiasi trimis pagrindais.

28 Pateikdama pirmąjį pagrindą, kurį sudaro trys dalys, DEI, palaikoma Komisijos, kaltina Bendrąjį Teismą pažeidus SESV 108 straipsnio 3 dalį ir 1999 m. rugsėjo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999, p. 1), 1 straipsnio b ir c punktus.

Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

29 Pirmojo pagrindo pirma dalimi DEI, palaikoma Komisijos, kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis nusprendė, jog esamos pagalbos pratęsimas nėra *ipso facto* nauja pagalba.

30 DEI ir Komisija teigia, kad skundžiamo sprendimo 53 punkte priminęs nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią esamos pagalbos pratęsimas yra nauja pagalba, atskira nuo pratęstos pagalbos, o esamos pagalbos trukmės pakeitimą reikia laikyti nauja pagalba (2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-121/10, EU:C:2013:784, 59 punktas ir nurodyta teismo praktika, taip pat 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-111/10, EU:C:2013:785, 58 punktas), Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 54 punkte pamėgino išskirti šios teismo praktikos niuansus, 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimą *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) aiškindamas taip, kad tik tuo atveju, kai pagalbos sistema pakeičiama iš esmės, ją reikia laikyti nauja pagalba.

31 Vis dėlto iš 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimo *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) nematyti, kad esamos pagalbos galiojimo pratęsimas savaime nelemia naujos pagalbos suteikimo ir bet kuriuo atveju 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendime *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) įtvirtintos teismo praktikos negalima taikyti nagrinėjamu atveju.

32 DEI ir Komisija teigia, kad tai, jog esamos pagalbos galiojimo pratęsimas yra nauja pagalba, akivaizdžiai išplaukia iš SESV 107 ir 108 straipsnių.

33 Anot DEI ir Komisijos, šiose nuostatose įtvirtintoje valstybės pagalbos kontrolės sistemoje numatyta skirtinga procedūra, nelygu, ar nagrinėjama pagalba yra esama, ar nauja. Jei būtų pripažinta, kad esamos pagalbos pratęsimas nėra *ipso facto* nauja pagalba, valstybė narė galėtų apeiti šį procedūros skirtumą neterminuotai pratęsdama tokią pagalbą arba ją pratęsdama trumpam laikotarpiui.

34 DEI ir Komisija mano, kad todėl sąvoka „esama pagalba“ turi būti aiškinama siaurai, kad nebūtų padaryta įtaka SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytai pareigai pranešti ir sustabdyti; beje, Teisingumo Teismas tai jau yra pripažinęs 1994 m. spalio 5 d. Sprendime *Italija / Komisija* (C-47/91, EU:C:1994:358, 24–26 punktai) ir 2002 m. kovo 21 d. Sprendime *Ispanija / Komisija* (C-36/00, EU:C:2002:196, 24 punktas).

35 Kita vertus, sąvoką „nauja pagalba“ reikia aiškinti plačiau, nes pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktą ji apima „visą pagalbą, t. y. pagalbos sistemas ir individualią pagalbą, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus“.

36 Be to, DEI ir Komisija pabrėžia, kad 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999 (OL L 140, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk, 4 t., p. 3), 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog „Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio c punkte taikomos pagalbos pakeitimai – tai visi pakeitimai, išskyrus grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimus, kurie negali turėti įtakos pagalbos priemonės atitikimui bendrosios rinkos reikalavimams“.

37 Atsižvelgdamos į tai, kas pasakyta, ir į tai, kad Komisijos atliktas pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimas grindžiamas ekonominių duomenų ir aplinkybių, kurios atitinkamoje rinkoje susiklostė jos sprendimo priėmimo dieną laikotarpiui, per kurį numatoma teikti pagalbą, nagrinėjimu, DEI ir Komisija teigia, kad pagalbos galiojimo pratęsimo negalima laikyti „grynai formalaus ir administracinio pobūdžio“ pakeitimu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalį, bet tai yra esamos pagalbos pakeitimas.

38 Anot DEI, skundžiamo sprendimo 53 punkte cituojama nusistovėjusi Teisingumo Teismo praktika patvirtina šį teiginį.

39 *Alouminion* mano, kad pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

40 Anot jos, skundžiamo sprendimo 54 punkte Bendrasis Teismas paaiškino aiškinimo metodą, kuriuo reikia vadovautis norint nustatyti, ar iš tiesų tai yra esamos pagalbos sistemos pakeitimas, taigi jis nebandė išskirti nusistovėjusios teismo praktikos, nurodytos to sprendimo 53 punkte, niuansų.

41 *Alouminion* tvirtina, kad 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimas *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) šiuo atveju yra reikšmingas, nes tame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, jog nagrinėjama priemonė nepakeitė teisės aktų, kuriais buvo suteikta ginčijama nauda, kiek tai susiję su jos pobūdžiu ir valstybinės įstaigos veikla, kuriai ji taikoma, ir tuo remdamasis padarė išvadą, kad negalima teigti, jog šia priemone nustatoma ar pakeičiama esama pagalba. Šioje byloje reikėtų daryti tokią pačią išvadą, nes, anot *Alouminion*, pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių nebuvo pakeistas ar nustatytas kitas esamos pagalbos teisinis ir sutartinis pagrindas.

42 *Alouminion* teigia, kad Bendrasis Teismas taip pat pagrįstai citavo 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), nes nors to sprendimo 46 ir 47 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad tuo atveju, kai teisės aktų pakeitimas lemia lėšų, skirtų pagalbos sistemai, padidinimą ir jos trukmės pratęsimą, tai yra neteisėta pagalba, jis padarė išvadą, kad taip nėra, kai pakeičiami teisės aktai, tačiau nedaroma įtakos pagalbos sumai.

43 Tuo remdamasi *Alouminion* daro išvadą, kad, atsižvelgiant į minėtus sprendimus, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 55 punkte nusprendė, jog pirmosios nutarties dėl laikinųjų apsaugos priemonių negalima laikyti esamos pagalbos nustatymu ar pakeitimu.

44 Dėl argumento, kad esamos pagalbos pratęsimas yra *ipso facto* nauja pagalba, *Alouminion* teigia, kad teismo praktika, kurią šiuo aspektu nurodė DEI ir Komisija, nėra reikšminga nagrinėjamu atveju, nes ji susijusi su sąvokos „esama pagalba“ siauru aiškinimu, o ne su sąvokos „pratęsimas“ aiškinimu.

– Teisingumo Teismo vertinimas

45 Iš pradžių reikia pabrėžti, kad SESV 107 ir 108 straipsniuose nustatytoje valstybės pagalbos kontrolės sistemoje procedūra skiriasi, nelygu, ar tai esama, ar nauja pagalba. Nors remiantis SESV 108 straipsnio 1 dalimi esama pagalba gali būti teisėtai teikiama, jei Komisija nekonstatavo jos nesuderinamumo, SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad apie planus suteikti naują pagalbą ar pakeisti esamą pagalbą Komisija turi būti laiku informuota ir šie planai negali būti įgyvendinti, kol procedūroje nepriimtas galutinis sprendimas (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 36 punktą ir nurodytą teismo praktiką ir 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 35 punktą).

46 Taip pat svarbu priminti, kad, pirma, pagal Reglamento Nr. 259/1999 1 straipsnio c punktą nauja pagalba turi būti laikoma „visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus“.

47 Antra, Reglamento Nr. 794/2004 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „[Reglamento Nr. 659/1999] 1 straipsnio c punkte taikomos pagalbos pakeitimai – tai visi pakeitimai, išskyrus grynai formalaus ir administracinio pobūdžio pakeitimus, kurie negali turėti įtakos pagalbos priemonės atitikimui bendrosios rinkos reikalavimams“.

48 Be to, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad sąvoka „valstybės pagalba“ atspindi objektyvią situaciją, kurią reikia vertinti Komisijos sprendimo priėmimo dieną (šiuo klausimu žr. 1986 m. liepos 10 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, 234/84, EU:C:1986:302, 16 punktą; 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, C-197/99 P, EU:C:2003:444, 86 punktą ir 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFEX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 144 punktą).

49 Vadinasi, Komisijos atliekamas pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimas grindžiamas ekonominių duomenų ir aplinkybių, buvusių atitinkamoje rinkoje Komisijos sprendimo priėmimo dieną, įvertinimu, o jį atliekant atsižvelgiama, be kita ko, į laikotarpį, kurį numatoma teikti šią pagalbą. Todėl esamos pagalbos galiojimo laikotarpis gali turėti įtakos Komisijos atliekamam šios pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimui.

50 Tokiomis aplinkybėmis, kaip Teisingumo Teismas yra nusprendęs 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendime *Komisija / Taryba* (C-121/10, EU:C:2013:784, 59 punktas) ir 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendime *Komisija / Taryba* (C-111/10, EU:C:2013:785, 58 punktas), esamos pagalbos galiojimo pratęsimą reikia laikyti esamos pagalbos pakeitimu, todėl, remiantis Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio c punktu, tai yra nauja pagalba.

51 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia išnagrinėti pirmojo pagrindo pirmos dalies pagrįstumą.

52 Pirmojo pagrindo pirma dalimi DEI, palaikoma Komisijos, iš esmės kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis nusprendė, jog esamos pagalbos pratęsimas nėra *ipso facto* nauja pagalba.

53 DEI ir Komisija teigia, kad skundžiamo sprendimo 54 punkte Bendrasis Teismas klaidingai aiškino 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimą *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimą *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), išskirdamas skundžiamo sprendimo 53 punkte cituotos teismo praktikos, t. y. 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba* (C-121/10, EU:C:2013:784, 59 punktas) ir 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Komisija / Taryba* (C-111/10, EU:C:2013:785, 58 punktas), niuansus.

54 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 54 punkte Bendrasis Teismas, pirma, rėmėsi 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir teigė, kad „taikant SESV 108 straipsnio 1 ir 3 dalis naujos pagalbos atsiradimas arba esamos pagalbos pakeitimai turi būti įvertinti, atsižvelgiant į nuostatas, kuriose ji numatyta, jų taikymo sąlygas ir ribas“.

55 Antra, tame punkte Bendrasis Teismas pateikė nuorodą į 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) 46 ir 47 punktus, pridurdamas, kad „tik jei pakeitimas daro poveikį pirminės sistemos esmei, ši sistema tampa nauja pagalbos sistema“.

56 Šis aiškinimas grindžiamas klaidingu to sprendimo supratimu. Iš tų 46 ir 47 punktų matyti tik tai, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog numatydama tiek lėšų, skirtų nagrinėjamai pagalbos sistemai, padidinimą, tiek šios sistemos taikymo pratęsimą dviem metams atitinkama valstybė narė suteikė naują pagalbą, atskirą nuo pagalbos, kuriai Komisija suteikė leidimą.

57 Vadinasi, kaip teigia DEI, 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendime *Komisija / Taryba* (C-121/10, EU:C:2013:784, 59 punktas) ir 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendime *Komisija / Taryba* (C-111/10, EU:C:2013:785, 58 punktas) įtvirtintoje teismo praktikoje, pagal kurią esamos pagalbos sistemos laikotarpio pratęsimas yra nauja pagalba, laikomasi tokios pačios logikos kaip ir 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendime *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir 2010 m. gegužės 20 d. Sprendime *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291). Taip pat reikia pabrėžti, kad šiuose 2013 m. gruodžio 4 d. sprendimuose Teisingumo Teismas pateikė aiškią nuorodą į pastarojo sprendimo 46 ir 47 punktus.

58 Be to, reikia pažymėti, kad nagrinėjamu atveju iš Bendrojo Teismo konstatuotų ir šio sprendimo 2–10 punktuose aprašytų faktinių aplinkybių matyti, jog 1960 m. sutartis turėjo baigti galioti 2006 m. kovo 31 d., nebent ji būtų pratęsta pagal jos sąlygas. 2004 m. vasario mėn. įmonė DEI pranešė AtE apie savo norą nutraukti šią sutartį ir nuo 2006 m. balandžio 1 d. nustojo jai taikyti lengvatinį tarifą. Vis dėlto pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių buvo laikinai sustabdyti šio nutraukimo padariniai, todėl nagrinėjamu laikotarpiu AtE, o paskui *Alouminion* toliau buvo taikomas lengvatinis tarifas.

59 Todėl, priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 55–57 punktuose, pirmojoje nutartyje dėl laikinųjų apsaugos priemonių nustačius, kad nagrinėjamu laikotarpiu turi būti taikomas lengvatinis tarifas, buvo pakeistos šio tarifo taikymo laiko ribos, dėl kurių buvo sutarta 1960 m. sutartyje, taigi ir pagalbos sistemos, kurią Komisija patvirtino 1992 m. sausio 23 d. sprendime, laiko ribos. Todėl pirmąją nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių reikia laikyti esamos pagalbos pakeitimu.

60 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 54–56 punktuose Bendrasis Teismas klaidingai aiškino ir taikė Teisingumo Teismo praktiką, įtvirtintą 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendime *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir 2010 m. gegužės 20 d. Sprendime *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) ir patvirtintą 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimu *Komisija / Taryba* (C-121/10, EU:C:2013:784, 59 punktas) ir 2013 m. gruodžio 4 d. Sprendimu *Komisija / Taryba* (C-111/10, EU:C:2013:785, 58 punktas), ir kad skundžiamo sprendimo 57 punkte nuspręsdamas, jog pirmosios nutarties dėl laikinųjų apsaugos priemonių negalima laikyti pagalbos suteikimu ar pakeitimu, kaip tai suprantama pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.

61 Todėl pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia pripažinti pagrįsta.

Dėl pirmojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

62 Pateikdama pirmojo pagrindo antrą dalį DEI, palaikoma Komisijos, teigia, kad argumentai, kuriuos Bendrasis Teismas pateikė skundžiamo sprendimo 61–68 punktuose, yra klaidingi.

63 Pirma, DEI ir Komisija tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 53 ir 61–63 punktuose pateikdamas nuorodas į 2002 m. kovo 6 d. Sprendimą *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimą *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267), kad pagrįstų teiginį, jog tik teisės aktais pratęsus esamos pagalbos laikotarpį gali būti suteikta nauja pagalba, Bendrasis Teismas klaidingai aiškino tuos sprendimus.

64 Šiuo aspektu DEI ir Komisija primena, kad jei pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką dėl neveikimo, priskirto valstybei narei, gali atsirasti valstybės pagalba (2013 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt. ir Komisija / Prancūzija ir kt.*, C-399/10 P ir C-401/10 P, EU:C:2013:175, 100–103 punktai), juo labiau taip gali būti valstybės organui priėmus aktą, net jeigu tai nėra teisės aktas.

65 Antra, DEI ir Komisija teigia, kad skundžiamo sprendimo 63 punkte Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai skyrė 2002 m. kovo 6 d. Sprendimą *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimą *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267) nuo šios bylos motyvuodamas tuo, kad bylose, kuriose buvo priimti tie sprendimai, nagrinėjamos pagalbos galiojimo pratęsimas nebuvo automatinis. Iš tiesų neginčijama, kad lengvatinio tarifo taikymo pratęsimas nagrinėjamu atveju buvo ne automatinė 1960 m. sutarties pasekmė, bet buvo nustatytas pirmojoje nutartyje dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

66 Trečia, DEI ir Komisija pažymi, kad, priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 65–67 punktuose, iš 2011 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Regione autonoma della Sardegna ir kt. / Komisija* (T-394/08, T-408/08, T-453/08 ir T-454/08, EU:T:2011:493) nematyti, jog tam, kad priemonę, kaip antai pirmąją nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių, būtų galima pripažinti nauja pagalba, ji turi pakeisti esamos pagalbos teisinį pagrindą, taigi pakeisti šios pagalbos esmę. Iš tikrųjų iš to sprendimo išplaukia, kad netgi dėl neesminio esamos pagalbos pakeitimo atsiranda nauja pagalba.

67 Be to, Komisija tvirtina, kad nagrinėjamu laikotarpiu pagalbos teisinis pagrindas buvo pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių, todėl Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai skundžiamo sprendimo 64, 67 ir 68 punktuose nusprendė, jog pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių nebuvo siekiama pakeisti 1960 m. sutarties teisinio pagrindo, bet ja tik buvo preliminariai išaiškintas jos turinys.

68 Taip Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad tik ši sutartis sukelia teisinių padarinių. Anot Komisijos, nutartimis dėl laikinųjų apsaugos priemonių preliminariai neaiškinamas ir nesprendžiamas ginčas, bet jos sukelia savarankiškų teisinių padarinių pripažindamos esamas teises ir pareigas ir nustatydamos naujas teises ir naujas pareigas. Nacionalinis teismas, be kita ko, gali nustatyti laikinąsias apsaugos priemones, kai, pirma, reikia apsaugoti teises ar sureguliuoti situaciją ir, antra, skubiai reikia užkirsti kelią gresiančiam pavojui. Taigi šiomis priemonėmis gali būti siekiama apsaugoti teisę, susijusią su pagrindiniu ieškiniu, kuri nebūtinai yra tokia pati kaip ta, kuriai pagrindiniu ieškiniu prašoma nuolatinės teisminės apsaugos.

69 *Alouminion* mano, kad pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių nepakeitė nei pirminio nacionalinio teisinio pagrindo, nei lengvatinį tarifą reglamentuojančių teisės aktų ir kad todėl pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta.

70 Iš pradžių *Alouminion* teigia, kad DEI klysta, kai pateikia nuorodą į 2011 m. rugsėjo 20 d. Sprendimą *Regione autonoma della Sardegna ir kt. / Komisija* (T-394/08, T-408/08, T-453/08 ir T-454/08, EU:T:2011:493) tvirtindama, kad net dėl neesminio esamos pagalbos pakeitimo atsiranda nauja pagalba. Iš šio sprendimo redakcijos italų kalba matyti, kad dėl tokio pakeitimo tik „gali“ atsirasti nauja pagalba.

71 Toliau *Alouminion* teigia, kad iš 2002 m. kovo 6 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267) matyti, jog Bendrasis Teismas nusprendė, kad bylose, kuriose buvo priimti šie sprendimai, nagrinėjama pagalba yra nauja pagalba būtent dėl priimtų teisės aktų.

72 Galiausiai *Alouminion* mano, kad DEI cituota teismo praktika, pagal kurią netgi dėl valstybei narei priskirto neveikimo gali atsirasti pagalba, nėra reikšminga nagrinėjamu atveju.

– Teisingumo Teismo vertinimas

73 Visų pirma, kalbant apie skundžiamo sprendimo 61–64 punktus, reikia pažymėti, kad, pirma, to sprendimo 63 punkte Bendrasis Teismas nurodė, jog bylose, kuriose buvo priimtas 2002 m. kovo 6 d. Sprendimas *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimas *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267), buvo pripažinta, kad nagrinėjami pratęsimai nėra nauja pagalba, „nes šie pratęsimai ne tik nebuvo automatiniai, bet dėl jų dar reikėjo priimti teisės aktus siekiant pakeisti iš pradžių nustatytą pranašumą“.

74 Nors iš 2002 m. kovo 6 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) 1–9 punktuose ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267) 1–11 punktuose išdėstytų faktinių aplinkybių matyti, kad nagrinėjamus pratęsimus lėmė teisės aktai, konstatuotina, kad nėra jokių įrodymų, kad būtent dėl šios aplinkybės tuose sprendimuose Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog šie pratęsimai yra nauja pagalba.

75 Visų pirma iš 2002 m. kovo 6 d. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) 174 ir 175 punktų matyti, kad nagrinėjama pagalba buvo suteikta remiantis teisine priemone, t. y. teisės aktu, kuri buvo priimta, kai Ispanijos Karalystė jau buvo valstybė narė, ir kad nors toje teisinėje priemonėje numatytas pranašumas buvo tiesiog ankstesnės priemonės pratęsimas, dėl nagrinėjamos pagalbos laikotarpio pakeitimo tą pagalbą reikėjo laikyti nauja pagalba. Vadinasi, nagrinėjami pratęsimai buvo laikomi nauja pagalba ne todėl, kad jie buvo numatyti teisės aktuose, o dėl jų padarinių.

76 Antra, skundžiamo sprendimo 63 ir 64 punktuose Bendrasis Teismas skyrė 2002 m. kovo 6 d. Sprendimą *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimą *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267) nuo šios bylos motyvuodamas tuo, kad bylose, kuriose buvo priimti tie sprendimai, nagrinėjamos pagalbos galiojimo pratęsimas nebuvo automatinis.

77 Reikia pabrėžti, kad iš Bendrojo Teismo konstatuotų ir šio sprendimo 8–10 punktuose aprašytų faktinių aplinkybių aiškiai matyti, jog nagrinėjamu atveju lengvatinio tarifo taikymo pratęsimas buvo ne automatinė 1960 m. sutarties pasekmė, bet buvo nustatytas pirmojoje nutartyje dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

78 Todėl motyvai, išdėstyti skundžiamo sprendimo 61–64 punktuose, yra grindžiami klaidingu Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. / Komisija* (T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, EU:T:2002:59) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Italija / Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267) aiškinimu ir taikymu.

79 Antra, kalbant apie skundžiamo sprendimo 65–68 punktus, svarbu pažymėti, kad to sprendimo 65 ir 66 punktuose Bendrasis Teismas nurodė, jog 2011 m. rugsėjo 20 d. Sprendime *Regione autonoma della Sardegna ir kt. / Komisija* (T-394/08, T-408/08, T-453/08 ir T-454/08, EU:T:2011:493) neabejotinai buvo nuspręsta, kad pagalbą, suteiktą remiantis teisiniu pagrindu, kuris iš esmės skiriasi nuo sistemos, patvirtintos patvirtinamuoju sprendimu, reikia laikyti nauja pagalba, tačiau pirminę pagalbą byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, patvirtino Komisija, o nauja pagalba buvo suteikta nauju teisės aktu, prieštaraujančiu Komisijos patvirtinamajam sprendimui.

80 Toliau, skundžiamo sprendimo 67 punkte pabrėžęs, kad šioje byloje pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių nebuvo siekiama pakeisti lengvatinio tarifo teisinio pagrindo, palyginti su pagrindu, kurį patvirtino Komisija, Bendrasis Teismas to sprendimo 68 punkte padarė išvadą, kad nagrinėjamos pagalbos teisinis pagrindas yra ne pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių, o 1960 m. sutartis ir reikšmingi nacionalinės teisės aktai, kurie preliminariai išaiškinti pirmojoje nutartyje dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

81 Šiuo aspektu reikia konstatuoti, jog kadangi iš šio sprendimo 59 punkto matyti, kad pratęsiant lengvatinio tarifo taikymą nagrinėjamu laikotarpiu pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių buvo pakeistos 1960 m. sutarties galiojimo laiko ribos, taigi ir lengvatinio tarifo laiko ribos, aprašytos šio sprendimo 4 punkte, nagrinėjamu laikotarpiu pagalbos teisinis pagrindas buvo pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

82 Todėl skundžiamo sprendimo 67 ir 68 punktuose buvo padaryta teisės klaida.

83 Taigi pirmojo pagrindo antrą dalį taip pat reikia pripažinti pagrįsta.

Dėl pirmojo pagrindo trečios dalies

– Šalių argumentai

84 Pateikdama pirmojo pagrindo trečią dalį DEI tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes skundžiamo sprendimo 58 punkte nusprendė, jog nacionalinio teismo sprendimas dėl laikinųjų apsaugos priemonių negali lemti valstybės pagalbos suteikimo.

85 DEI šiuo aspektu primena, jog iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad nacionaliniai teismai turi kompetenciją priimti laikinąsias priemones siekdami išvengti konkurencijos iškraipymo dėl pagalbos suteikimo pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytą pareigą neįgyvendinti priemonių, kol nebus priimtas galutinis sprendimas, ir kad todėl nacionalinių teismų sprendimai priimti tokias priemones yra prevencinio valstybės pagalbos kontrolės mechanizmo dalis.

86 Anot DEI, tuo remiantis darytina išvada, kad bet kuris nacionalinis teismas, įskaitant tą, kuris sprendžia dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, privalo išnagrinėti, ar jo priimta priemonė gali sukelti pasekmių, dėl kurių ji gali būti nesuderinama su vidaus rinka, nes suteikia neteisėtą konkurencinį pranašumą, siejamą su ateitimi.

87 Nagrinėjamu atveju tai reiškia, kad pirmojoje nutartyje dėl laikinųjų apsaugos priemonių nacionalinio teismo pateiktas preliminarus 1960 m. sutarties nutraukimo vertinimas negalėjo visiškai pašalinti netikrumo dėl lengvatinio tarifo teisinio pobūdžio ir jo taikymo pasekmių pasibaigus pirminiam jo galiojimo laikotarpiui ir kad šiai nutarčiai turėjo būti taikoma išankstinė kontrolė, numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje.

88 Komisija, kaip ir DEI, mano, kad tai, jog nauja pagalba buvo suteikta nacionalinio teismo nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių, neturi reikšmės vertinant šios pagalbos suderinamumą su vidaus rinka.

89 Anot Komisijos, padarius priešingą išvadą, sąvoka „pagalba“ būtų aiškinama subjektyviai, atsižvelgiant į instituciją, kuri priima šios pagalbos priemonę, taigi tokia išvada prieštarautų Teisingumo Teismo praktikai, visų pirma 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimui *Télécom / Komisija* (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17 punktas ir nurodyta teismo praktika), kuriame buvo nuspręsta, kad sąvoka „valstybės pagalba“ yra teisinio pobūdžio ir turi būti aiškinama remiantis objektyviomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į šios pagalbos padarinius.

90 Komisija priduria, kad DEI argumentą, jog būtent nacionalinis teismas per laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą turi pranešti Komisijai apie bet kokią priemonę, kuria nustatoma nauja pagalba arba pakeičiama esama pagalba, kad ši atliktų prevencinę jos kontrolę, patvirtina 2007 m. liepos 18 d. Sprendimas *Lucchini* (C-119/05, EU:C:2007:434, 59–63 punktai), iš kurio matyti, kad išimtinė Komisijos kompetencija ir Sąjungos teisės viršenybė įpareigoja nacionalinį teismą netaikyti nacionalinės nuostatos, jei jos taikymas kliudytų susigrąžinti valstybės pagalbą.

91 Komisija taip pat pažymi, kad, remiantis jos Pranešimo dėl nacionalinių teismų įgyvendinamos valstybės pagalbos teisės (OL C 85, 2009, p. 1) 58 punktu, tuo atveju, kai neteisėta pagalba gali būti išmokėta vykstant procesui nacionaliniame teisme, vykdydamas pareigą užkirsti kelią bet kokiam SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimui šis teismas gali turėti priimti nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių, kad būtų sukliudyta atlikti neteisėtą mokėjimą, kol jis priims sprendimą dėl bylos esmės. Tuo remdamasi ji daro išvadą, kad logiškai mąstant pats nacionalinis teismas negali būti tokios pagalbos šaltinis.

92 *Alouminion* mano, kad pirmojo pagrindo trečia dalis grindžiama klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, todėl ją reikia atmesti.

93 *Alouminion* tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 58 punkte Bendrasis Teismas iš tikrųjų nusprendė, jog pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių nesuteikiamas naujas pranašumas, kuris skiriasi nuo esamos pagalbos. Taigi Bendrasis Teismas neatmetė to, kad valstybės pagalba gali būti suteikta nacionalinio teismo sprendimu, kuriuo suteikiamas naujas pranašumas, kuris skiriasi nuo esamos pagalbos, bet paprasčiausiai padarė išvadą, kad taip nėra šioje byloje.

94 Bet kuriuo atveju *Alouminion* teigia, kad, pirma, skundžiamo sprendimo 58 punktas yra perteklinis, nes juo, atvirkščiai, patvirtinami to sprendimo 55–57 punktuose išdėstyti argumentai, ir, antra, Bendrojo Teismo pateiktas pirmosios nutarties dėl laikinųjų apsaugos priemonių turinio vertinimas yra faktinių aplinkybių vertinimas, kurio kontrolės Teisingumo Teismas nevykdo apeliaciniame procese.

– Teisingumo Teismo vertinimas

95 Iš pradžių reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką pareiga įgyvendinti valstybės pagalbos kontrolės sistemą tenka, pirma, Komisijai ir, antra, nacionaliniams teismams, o jų atitinkamos funkcijos yra viena kitą papildančios, tačiau skirtingos (1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimo *Namur-Les assurances du crédit*, C-44/93, EU:C:1994:311, 14 punktas; 2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 27 punktas ir nurodyta teismo praktika ir 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 36 punktas).

96 Nacionaliniai teismai neturi kompetencijos priimti sprendimo dėl valstybės pagalbos suderinamumo su vidaus rinka; išimtinę kompetenciją atlikti šią kontrolę turi Komisija (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 27 punktą; 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38 punktą ir nurodytą teismo praktiką ir 2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 37 punktą).

97 Tačiau nacionaliniai teismai turi užtikrinti teisės subjektų teisių apsaugą, kol bus priimtas galutinis Komisijos sprendimas, kai pažeista išankstinio pranešimo Komisijai pareiga, numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje (2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 27 punktas ir nurodyta teismo praktika; 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 39 punktas ir 2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 28 punktas).

98 Šiuo tikslu nacionaliniai teismai gali nagrinėti bylas, kuriose jie privalo išaiškinti ir taikyti sąvoką „valstybės pagalba“, vartojamą SESV 107 straipsnio 1 dalyje, visų pirma siekdami nustatyti, ar priemonei, priimtai neatsižvelgiant į išankstinės kontrolės procedūrą, numatytą SESV 108 straipsnio 3 dalyje, reikia taikyti šią procedūrą (2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Lucchini*, C-119/05, EU:C:2007:434, 50 punktas ir nurodyta teismo praktika ir 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38 punktas).

99 Jei nacionaliniai teismai konstatuoja, kad apie atitinkamą priemonę iš tiesų reikėjo pranešti Komisijai, jie turi patikrinti, ar atitinkama valstybė narė įvykdė šią pareigą, o jei ne, pripažinti šią priemonę neteisėta (2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 68 punktas).

100 Jie turi užtikrinti, kad dėl SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimo kiltų visos pasekmės pagal jų nacionalinę teisę, kiek tai susiję su aktų, kuriais įgyvendinamos pagalbos priemonės, galiojimu ir su finansinės paramos, suteiktos pažeidžiant šią nuostatą, susigrąžinimu (2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 29 punktas ir nurodyta teismo praktika).

101 Nacionaliniai teismai, be kita ko, turi kompetenciją priimti laikinąsias priemones siekdami išvengti konkurencijos iškraipymo, kurį lemia pagalbos suteikimas pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytą pareigą neįgyvendinti priemonių, kol nebus priimtas galutinis sprendimas (žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, EU:C:1991:440, 11 punktą; 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, EU:C:1996:285, 39, 40 ir 53 punktus ir 2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 34 punktą). Taigi, kaip numatyta Komisijos pranešimo dėl nacionalinių teismų įgyvendinamos valstybės pagalbos teisės (OL C 85, 2009, p. 1) 58 punkte, tuo atveju, kai neteisėta pagalba gali būti išmokėta vykstant procesui nacionaliniame teisme, teismui gali tekti priimti nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių, kad būtų sukliudyta atlikti neteisėtą mokėjimą, kol jis priims sprendimą dėl bylos esmės.

102 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia išnagrinėti pirmojo pagrindo trečios dalies, kuria DEI kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis skundžiamo sprendimo 58 punkte nusprendė, jog nacionalinio teismo sprendimas dėl laikinųjų apsaugos priemonių negali suteikti valstybės pagalbos, pagrįstumą.

103 Šiuo aspektu svarbu pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 58 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad jei būtų pripažinta, kad pirmąja nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių yra suteikiama arba pakeičiama pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, tai „reikštų faktiškai ir teisiškai versti nacionalinį teismą, priimantį sprendimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių byloje dėl sutarties, kaip šiuo atveju, pranešti Komisijai ne tik apie naujas pagalbos priemones arba realius pagalbos pakeitimus, skirtus įmonei esamos pagalbos gavėjai, ir juos pateikti jos preventyviajai kontrolei, bet ir apie visas priemones, darančias įtaką tos sutarties aiškinimui ir vykdymui, kurios gali paveikti vidaus rinkos veikimą, konkurenciją arba tiesiog pagalbos priemonių, kurios toliau iš principo egzistuoja ir kurių atžvilgiu Komisija nepriėmė jokio sprendimo dėl leidimo arba nesuderinamumo, realią taikymo trukmę tam tikrą apibrėžtą laikotarpį“.

104 Taigi, skundžiamo sprendimo 58 punkte Bendrasis Teismas skyrė „naujas pagalbos priemones arba realius pagalbos pakeitimus“ nuo priemonių, kurios daro įtaką sutarties, kurią Komisija patvirtino kaip su vidaus rinka suderinamą valstybės pagalbą, aiškinimui ir vykdymui, kitaip tariant tokių priemonių,

kaip pirmoji nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių, ir tuo remdamasis padarė išvadą, kad nacionaliniam teismui, sprendžiančiam dėl laikinųjų apsaugos priemonių, netaikomos pareigos, kurios paprastai tenka nacionaliniams teismams pagal SESV 107 ir 108 straipsnius.

105 Reikia priminti, kad valstybės pagalbos taisyklių taikymas grindžiamas, viena vertus, nacionalinių teismų ir, kita vertus, Komisijos ir Sąjungos teismų lojalaus bendradarbiavimo pareiga, kurios laikydamasi kiekviena institucija veikia pagal SESV jai priskirtas funkcijas. Bendradarbiaudami nacionaliniai teismai turi imtis bet kokių reikiamų bendrųjų ar specialiųjų priemonių, kad užtikrintų pagal Sąjungos teisę atsirandančių pareigų vykdymą, ir nesiimti priemonių, kurios gali trukdyti siekti Sutarties tikslų, kaip matyti iš ESS 4 straipsnio 3 dalies. Taigi, nacionaliniai teismai visų pirma turi nepriimti Komisijos sprendimui prieštaraujančių sprendimų (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 41 punktas).

106 Be to, 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *P* (C-6/12, EU:C:2013:525) 46 ir 47 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad būtent nacionaliniai teismai turi patikrinti, ar nebuvo pakeistos pagalbos sistemos taikymo sąlygos, ir kad jei paaiškėtų, jog šie pakeitimai išplėtė sistemos taikymo sritį, gali prireikti konstatuoti, kad tai yra nauja pagalba, todėl turi būti taikoma SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta pranešimo procedūra.

107 Todėl reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 58 punkte nusprendė, jog kadangi bylą dėl sutarties nagrinėjantis nacionalinis teismas sprendžia dėl laikinųjų apsaugos priemonių, jis neturi pranešti Komisijai pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį „apie visas priemones, darančias įtaką tos sutarties aiškinimui ir vykdymui, kurios gali paveikti vidaus rinkos veikimą, konkurenciją arba tiesiog pagalbos priemonių, kurios toliau <...> egzistuoja <...> realią taikymo trukmę tam tikrą apibrėžtą laikotarpį“.

108 Iš tiesų, jei būtų pripažinta, kad dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo sprendžiantys nacionaliniai teismai turi galimybę nesilaikyti pareigų, kurios jiems tenka vykdant SESV 107 ir 108 straipsniuose nustatytą valstybės pagalbos kontrolę, šie teismai galėtų nepaisyti savo kompetencijos, kuria siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės, susijusios su valstybės pagalba, ribų ir pažeisti lojalaus bendradarbiavimo su Sąjungos institucijomis pareigą, primintą šio sprendimo 105 punkte, todėl tai neabejotinai pakenktų šių straipsnių veiksmingumui.

109 Vadinasi, pirmojo pagrindo trečia dalis turi būti pripažinta pagrįsta.

110 Tokiomis aplinkybėmis visą pirmąjį pagrindą reikia pripažinti pagrįstu ir, nesant reikalo nagrinėti kitų pagrindų, reikia panaikinti skundžiamą sprendimą.

Dėl bylos grąžinimo Bendrajam Teismui

111 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą, jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.

112 Kadangi šiuo atveju Bendrasis Teismas išnagrinėjo tik vieną iš šalių pateiktų pagrindų, Teisingumo Teismas mano, kad ši byla nėra tokioje stadijoje, kuriai esant galima priimti galutinį sprendimą. Todėl bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

113 Kadangi byla grąžinama Bendrajam Teismui, reikia atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų, patirtų per apeliacinį procesą, nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2014 m. spalio 8 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą** *Alouminion / Komisija* **(T-542/11, EU:T:2014:859).**

2. **Grąžinti bylą T-542/11 Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.**

3. **Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.